

افکار ملاصدرا در ابتدا مهجور بود؛ توصیه امام خمینی به میخائیل گورباچف

حجت الاسلام عامری گفت: امتداد اجتماعی فلسفه اسلامی، به‌ویژه از طریق مبانی‌ای چون حرکت جوهری و تشکیک وجود، می‌تواند در عرصه‌هایی چون تربیت، حکمرانی، و توسعه فردی کارکردهای مؤثری داشته باشد.

حجت الاسلام عامری گفت: امتداد اجتماعی فلسفه اسلامی، به‌ویژه از طریق مبانی‌ای چون حرکت جوهری و تشکیک وجود، می‌تواند در عرصه‌هایی چون تربیت، حکمرانی، و توسعه فردی کارکردهای مؤثری داشته باشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، ویژه برنامه‌ای که به مناسبت بزرگداشت حکیم صدرالمآلهین شیرازی (ملاصدرا) و با همکاری انجمن علمی فلسفه حوزه علمیه تهران و مدرسه علمیه خاتم الاوصیا (عج) برگزار شد، جمعی از اساتید و پژوهشگران حوزه فلسفه اسلامی به بررسی جایگاه تاریخی و تأثیرات اجتماعی حکمت متعالیه پرداختند.

در این نشست، حجت الاسلام فرزین کارشناس انجمن علمی فلسفه تهران با اشاره به زمینه تاریخی پیدایش مکتب صدرایی به تأثیر ابن سینا بر حرکت علمی جهان اسلام اشاره کرد و گفت: بعد از بوعلی امام محمد غزالی به نمایندگی از فقها و سهروردی به نمایندگی از فلاسفه و فخر رازی به نمایندگی از متکلمین و مولوی به نمایندگی از عرفا به تفکرات بوعلی در قالب عقل مشایی تاختند و در نتیجه جهان علمی اسلام دچار تششت شد.

وی با توضیح سیر این جریان علمی به تأثیر آن بر پیدایش ملاصدرا اشاره کرد و گفت: ملاصدرا با همت بالا تمام این اصناف مختلف را بر سر یک سفره بنام حکمت متعالیه نشانند و نشان داد که عرفان و برهان و قرآن اختلافی باهم ندارند.

ایشان سپس با بیان روند پذیرش اندیشه‌های ملاصدرا در طول تاریخ، تأکید کرد: افکار ملاصدرا در ابتدا مهجور بود، اما پس از گذشت بیش از یک قرن، با تلاش شاگردان و حامیانی چون ملاهادی سبزواری و آقا علی حکیم مدرس زنوزی به تدریج در مراکز علمی چون تهران تثبیت شد و فلسفه چنان در تهران رونق گرفت که به آن لقب شهر هزار حکیم داده شد.

وی در ادامه به ظهور علامه طباطبایی در مکتب ملاصدرا پرداخت و با تمایزگذاری میان روش فلسفی ملاصدرا و علامه طباطبایی گفت: در حالی که ملاصدرا تلاش می‌کرد میان عرفان، فلسفه، کلام و قرآن پیوند برقرار کند، علامه طباطبایی با رویکردی نو، با حفظ مبانی صدرایی و اتخاذ روش عقل‌گرایانه ابن سینایی، مکتب نوصدرا را بنیان نهاد؛ مکتبی که متناسب با اقتضائات عصر مواجهه با اندیشه‌های لیبرالیستی و مارکسیستی طراحی شده بود لذا مرحوم علامه سینیوی مسلک و صدرایی مذهب است.

همچنین در این مراسم بر بُعد اجتماعی حکمت متعالیه تأکید شد. حجت الاسلام عامری معاونت پژوهش حوزه خاتم الاوصیا (عج) با اشاره به توصیه امام خمینی به میخائیل گورباچف برای مطالعه فلسفه اسلامی، تصریح کرد: امتداد اجتماعی فلسفه اسلامی، به‌ویژه از طریق مبانی‌ای چون حرکت جوهری و تشکیک وجود، می‌تواند در عرصه‌هایی چون تربیت، حکمرانی، و توسعه فردی کارکردهای مؤثری داشته باشد.

در ادامه حجت الاسلام فرزین افزود: اگر حکمت نظری به حکمت عملی تبدیل نشود و در حوزه اخلاق و حقوق جاری نگردد، در کتابخانه‌ها محصور می‌ماند و اثرگذاری اجتماعی نخواهد داشت. فلسفه باید با ظهور در حکمت عملی بتواند در پاسخ‌گویی به نیازهای روز جامعه نقش آفرین باشد.

در پایان این برنامه، از تلاش‌های علمی برگزارکنندگان و مشارکت کنندگان تقدیر به عمل آمد و بر لزوم تداوم این گونه نشست‌ها در جهت تعمیق فهم فلسفه اسلامی در جامعه تأکید شد.